

Sag C-345/05

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

mod

Den Portugisiske Republik

»Traktatbrud – skattelovgivning – betingelserne for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom – artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF – artikel 28 og 31 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde – sammenhængen i skattesystemet – boligpolitik«

Domstolens dom (Anden Afdeling) af 26. oktober 2006

Sammendrag af dom

Fri bevægelighed for personer – arbejdstagere – etableringsfrihed – unionsborgerskab – skattelovgivning

(Art. 18 EF, 39 EF og 43 EF; EØS-aftalen, art. 28 og 31)

En medlemsstat, der opretholder skattebestemmelser, hvorefter det for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom på det nationale område, tilsidesætter sine forpligtelser i henhold til artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF samt artikel 28 og 31 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

En skatteyder, der beslutter at sælge en fast ejendom til brug for beboelse, som han ejer i den pågældende medlemsstat, med henblik på at flytte til en anden medlemsstat for dér at erhverve en anden fast ejendom til brug for beboelse i forbindelse med udøvelsen af de rettigheder, der er tillagt alle unionsborgere til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, som har fundet særligt udtryk i artikel 43 EF for så vidt angår etableringsfriheden og i artikel 39 EF for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed, samt de rettigheder, de er tillagt i medfør af EØS-aftalens artikel 28 og 31 vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed og etableringsfriheden, stilles i skattemæssig henseende ringere end en person, der beholder sin bopæl i den berørte medlemsstat.

Nødvendigheden af at opretholde sammenhængen i skattesystemet kan ikke begrunde denne forskelsbehandling, for så vidt som det, for at et anbringende, der bygger på en sådan begrundelse, kan tages til følge, skal være fastslået, at der foreligger en direkte sammenhæng mellem den pågældende skattemæssige fordel og udligningen af denne fordel ved en bestemt skatteopkrævning, hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag.

Da traktatens og EØS-aftalens bestemmelser om personers frie bevægelighed er til hinder for en sådan lovgivning, er det ufornuddent at foretage en særskilt prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt de nævnte bestemmelser er i strid med artikel 56, stk. 1, EF og EØS-aftalens artikel 41 vedrørende de frie kapitalbevægelser.

(jf. præmis 13, 21, 43 og 45 samt domskonkl. 1)

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

26. oktober 2006 (*)

»Traktatbrudssøgsmål – skattelovgivning – betingelserne for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom – artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF – artikel 28 og 31 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde – sammenhængen i skattesystemet – boligpolitik«

I sag C-345/05,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 21. september 2005,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal og M. Afonso, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Portugisiske Republik ved L. Fernandes og J. Menezes Leitão, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne R. Schintgen, P. K?ris, G. Arestis (refererende dommer) og L. Bay Larsen,

generaladvokat: P. Léger

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 30. marts 2006,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Med sin stævning har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber for Domstolen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 18 EF, 39 EF, 43 EF og artikel 56, stk. 1, EF samt artikel 28, 31 og 40 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde af 2. maj 1992 (EFT 1994 L 1, s. 3, herefter »EØS-aftalen«), idet den har opretholdt skattebestemmelser, hvorefter det for fritagelse for

beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom beliggende i Portugal.

Retsforskrifter

EØS-aftalen

2 I EØS-aftalens artikel 6 er fastsat følgende:

»Med forbehold af fremtidig udvikling i retspraksis fortolkes bestemmelserne i denne aftale i det omfang, de indholdsmæssigt er identiske med tilsvarende regler i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab samt retsakter udstedt i medfør af disse to traktater, ved deres gennemførelse og anvendelse i overensstemmelse med de relevante afgørelser, der er truffet af De Europæiske Fællesskabers Domstol forud for tidspunktet for undertegnelsen af denne aftale.«

3 EØS-aftalens artikel 28 bestemmer:

»1. Arbejdskraftens frie bevægelighed skal sikres mellem EF-medlemsstaterne og EFTA-staterne [EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning].

2. Den forudsætter afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af EF-medlemsstaternes og EFTA-staternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår.

3. Med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed, indebærer den retten til:

a) at søge faktisk tilbudte stillinger

b) frit at bevæge sig inden for EF-medlemsstaternes og EFTA-staternes område i dette øjemed

c) at tage ophold på en EF-medlemsstats eller en EFTA-stats område for dér at have beskæftigelse i henhold til de love eller administrative bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse

d) at blive boende på en EF-medlemsstats eller en EFTA-stats område efter at have haft ansættelse dér.

[...]«.

4 EØS-aftalens artikel 31, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Inden for rammerne af denne aftales bestemmelser skal statsborgere i en EF-medlemsstat og en EFTA-stat frit kunne etablere sig på en hvilken som helst anden af disse staters områder. Dette gælder også for oprettelse af agenturer, filialer og datterselskaber, som foretages af statsborgere i en EF-medlemsstat eller en EFTA-stat, der er etableret på en af disse staters område.

[...] indebærer etableringsfriheden adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i artikel 34, stk. 2, anførte betydning, på de vilkår, som i etableringslandets lovgivning er fastsat for landets egne statsborgere.«

De nationale bestemmelser

5 I artikel 10 i Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares (lov om beskatning af fysiske personers indkomst), der er vedtaget ved lovdekret nr. 442/88 af 30. november 1988, som affattet ved lovdekret nr. 198/2001 af 3. juli 2001 (*Diário da República I*, serie A, nr. 152, af 3.7.2001, herefter »CIRS«), er fastsat følgende:

»1. Ved avancer forstås den fortjeneste, der – for så vidt som denne ikke anses for at være erhvervs- eller virksomhedsindkomst af kapital eller fast ejendom – opnås ved:

a) overdragelse mod vederlag af tingslige rettigheder over fast ejendom og anvendelse af alle former for private formuegoder i forbindelse med selvstændig eller erhvervsmæssig virksomhed, der udføres af ejeren selv

[...]

3. Fortjenesten anses for at være opnået på det tidspunkt, hvor de i stk. 1 nævnte handlinger foretages, dog med forbehold af bestemmelserne i nedennævnte stykker:

a) Når der foreligger en aftale om køb, salg eller bytte, anses fortjenesten for at være opnået, når genstanden for aftalen overgår til den pågældende, eller den pågældende tager genstanden i besiddelse.

b) Når private formuegoder anvendes i forbindelse med selvstændig eller erhvervsmæssig virksomhed, der udføres af ejeren selv, anses fortjenesten først for at være opnået på det tidspunkt, hvor de omhandlede goder videreoverdrages mod vederlag, eller hvor der indtræffer en anden begivenhed, der udløser en opgørelse under tilsvarende omstændigheder.

4. Den fortjeneste, hvoraf der skal betales IRS [indkomstskat for fysiske personer], udgøres af:

a) differencen mellem salgs- og anskaffelsesprisen i givet fald efter fradrag af den del, der kan henføres under kapitalindkomsten, i de tilfælde, der er angivet i litra a), b) og c), i stk. 1

[...]

5. Fortjeneste, der hidrører fra overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand, er fritaget for skat under følgende betingelser:

a) Fortjenesten ved overdragelsen geninvesteres senest 24 måneder efter overdragelsen i en anden fast ejendom, i en grund med henblik på opførelse af en ejendom eller i opførelse, udvidelse eller ombygning af en anden ejendom, der har samme bestemmelse, forudsat at den befinder sig i Portugal.

b) Fortjenesten ved overdragelsen anvendes til finansiering af den ovenfor nævnte ejendom, forudsat at erhvervelsen har fundet sted inden for de sidste 12 måneder.

c) Ved anvendelse af bestemmelsen i litra a) skal den skattepligtige godtgøre sin hensigt til at geninvestere – også selv om der kun er tale om en del af beløbet – ved i sin selvangivelse for overdragelsesåret at angive det beløb, han agter at geninvestere.

d) Geninvesteres et beløb, der afviger fra det, der er selvangivet i overensstemmelse med ovenstående litra, skal den skattepligtige person indgive en ny selvangivelse med oplysning om

det beløb, der rent faktisk er blevet geninvesteret inden for den første almindelige frist, der følger efter udløbet af den periode på 24 måneder, der er nævnt i litra a).

6. Den ovenfor omhandlede skattefritagelse indrømmes ikke, når:

a) erhververen ved geninvestering i en anden ejendom ikke anvender ejendommen til beboelse for sig selv eller sin husstand seks måneder efter udløbet af den frist, inden for hvilken geninvesteringen skal være foretaget

[...]».

Den administrative procedure

6 Da Kommissionen finder, at de portugisiske bestemmelser om beskatning af avancer, der opstår ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom, navnlig CIRS's artikel 10, stk. 5, er uforenelige med de forpligtelser, der påhviler Den Portugisiske Republik i henhold til artikel 18 EF, 39 EF, 43 EF og artikel 56, stk. 1, EF samt artikel 28, 31 og 40 i EØS-aftalen, opfordrede den ved åbningsskrivelse af 20. februar 2003 Den Portugisiske Republik til at fremsætte sine bemærkninger hertil.

7 De portugisiske myndigheder bestred Kommissionens standpunkt, idet de gjorde gældende, at de omtvistede bestemmelser i CIRS ikke indebærer en begrænsning af de grundlæggende rettigheder, at de ikke medfører forskelsbehandling, og at de under alle omstændigheder er begrundet i tvingende almene hensyn, nærmere bestemt i hensynet til beskyttelse af retten til en bolig eller i hensynet til sammenhængen i skattesystemet.

8 Da Kommissionen ikke fandt de portugisiske myndigheders argumentation overbevisende, fremsatte den den 9. juli 2004 en begrundet udtalelse, hvori den dels gentog sine argumenter om, at de portugisiske bestemmelser om betingelserne for at opnå fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom er i strid med princippet om fri bevægelighed for personer og kapital, dels opfordrede Den Portugisiske Republik til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

9 Da de portugisiske myndigheder i deres svar på den begrundede udtalelse fastholdt deres standpunkt, hvorefter de nationale bestemmelser, der er begrundet i socialpolitiske hensyn, ikke er i strid med fællesskabsretten, besluttede Kommissionen at anlægge denne sag.

Om søgsmålet

10 Indledningsvis bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at selv om direkte beskatning henhører under medlemsstaternes kompetence, skal disse dog udøve denne under overholdelse af fællesskabsretten (jf. dom af 4.3.2004, sag C-334/02, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2229, præmis 21 og af 13.12.2005, sag C-446/03, Marks & Spencer, Sml. I, s. 10837, præmis 29).

11 Der skal foretages en prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt de portugisiske bestemmelser om beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom og navnlig CIRS's artikel 10, stk. 5 – som Kommissionen har gjort gældende – udgør en hindring for den frie bevægelighed for personer og kapital, der er forankret i artikel 18 EF, 39 EF, 43 EF og artikel 56, stk. 1, EF samt i EØS-aftalens artikel 28, 31 og 40.

Den frie bevægelighed for personer

12 Under dette klagepunkt har Kommissionen for det første gjort gældende, at Den Portugisiske

Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF.

13 Artikel 18 EF, hvori det generelle princip om, at enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, fastslås, har fundet særligt udtryk i artikel 43 EF for så vidt angår etableringsfriheden (dom af 7.9.2006, sag C-470/04, N, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 22) og i artikel 39 EF for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed.

14 Det skal følgelig først undersøges, om artikel 39 EF og 43 EF er til hinder for nationale bestemmelser som CIRS's artikel 10, stk. 5, hvorefter det for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom beliggende i Portugal.

15 Alle EF-traktatens bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer skal gøre det lettere for fællesskabsborgerne at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse af enhver art på hele Fællesskabets område, og disse bestemmelser indeholder et forbud mod foranstaltninger, som kan skade disse borgere, såfremt de ønsker at udøve en erhvervsmæssig beskæftigelse på en anden medlemsstats område (jf. dom af 15.9.2005, sag C-464/02, Kommissionen mod Danmark, Sml. I, s. 7929, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

16 Bestemmelser, som forhindrer en statsborger i en medlemsstat i at forlade sin oprindelsesstat med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed, eller som får ham til at afholde sig fra dette forehavende, udgør derfor hindringer for denne frihed, uanset om de finder anvendelse uafhængigt af de pågældende arbejdstageres nationalitet (dom af 13.11.2003, sag C-209/01, Schilling og Fleck-Schilling, Sml. I, s. 13389, præmis 25, og dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 35).

17 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at selv om bestemmelserne om arbejdskraftens frie bevægelighed efter deres ordlyd særligt har til formål at sikre national behandling i værtsmedlemsstaten, er de samtidig til hinder for, at oprindelsesstaten hindrer, at en af dens statsborgere frit accepterer og udøver en beskæftigelse i en anden medlemsstat (dom af 12.12.2002, sag C-385/00, De Groot, Sml. I, s. 11819, præmis 79).

18 Det samme gælder for bestemmelserne om etableringsfriheden. Det fremgår nemlig af den nævnte retspraksis, at selv om bestemmelserne om etableringsfriheden ifølge deres ordlyd skal sikre national behandling i værtsmedlemsstaten, er de samtidig til hinder for, at oprindelsesstaten lægger hindringer i vejen for, at en af dens statsborgere etablerer sig i en anden medlemsstat, eller at et selskab, som er stiftet i overensstemmelse med dens lovgivning, gør det (dom af 11.3.2004, sag C-9/02, De Lasteyrie du Saillant, Sml. I, s. 2409, præmis 42, og af 23.2.2006, sag C-471/04, Keller Holding, Sml. I, s. 2107, præmis 30).

19 I den foreliggende sag er Den Portugisiske Republik af den opfattelse, at CIRS's artikel 10, stk. 5, ikke udgør en ulempe til skade for de skatteydere, der ønsker at bosætte sig uden for Portugal. Denne bestemmelse indrømmer en ad hoc-skattelempe, idet der er tale om en undtagelse til hovedreglen om beskatning af avancer. Under disse omstændigheder kan Kommissionen ikke med føje lægge til grund, at den pågældende bestemmelse er i strid med artikel 39 EF og 43 EF.

20 Dette argument må forkastes. Selv om CIRS's artikel 10, stk. 5, ikke hindrer en skatteyder, der er indkomstskattepligtig i Portugal, i at udøve beskæftigelse i en anden medlemsstat eller helt overordnet i at udøve sin etableringsret, kan denne bestemmelse ikke desto mindre begrænse udøvelsen af disse rettigheder, idet den i det mindste har en afskrækkende virkning for skatteydere, der ønsker at sælge deres faste ejendom for at bosætte sig i en anden medlemsstat

end Den Portugisiske Republik.

21 Det er nemlig uomtvisteligt, at en skatteyder, der beslutter at sælge en fast ejendom til brug for beboelse, som han ejer i Portugal, med henblik på at flytte til en anden medlemsstat for dér at erhverve en anden fast ejendom til brug for beboelse i forbindelse med udøvelsen af de rettigheder, han er tillagt i medfør af artikel 39 EF og 43 EF, i skattemæssig henseende stilles ringere end en person, der beholder sin bopæl i Portugal.

22 Denne forskelsbehandling i relation til ejendomsavancebeskatning, der kan have negative indvirkninger på en skatteydere formue, når denne ønsker at bosætte sig uden for Portugal, kan følgelig afholde ham fra at foretage en sådan flytning.

23 Det følger heraf, at CIRS's bestemmelser og navnlig dennes artikel 10, stk. 5, kan udgøre en hindring for arbejdskraftens og kapitalens frie bevægelighed som sikret ved artikel 39 EF og 43 EF, idet det for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom beliggende i Portugal.

24 Det fremgår imidlertid af fast retspraksis, at nationale foranstaltninger, der kan hæmme udøvelsen af de ved traktaten sikrede grundlæggende friheder eller gøre udøvelsen heraf mindre tiltrækkende, dog kan tillades, såfremt de forfølger et formål af almen interesse, er egnede til at sikre virkeliggørelsen af dette og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå det formål, de forfølger (Lasteyrie du Saillant-dommen, præmis 49, og N-dommen, præmis 40).

25 Hertil har Den Portugisiske Republik anført, at den omstændighed, at der består en entydig funktionel forbindelse mellem den ejendom, der afstås, og den ejendom, der erhverves ved geninvesteringen af det beløb, der fremkommer ved salget af den første ejendom, indebærer, at CIRS's artikel 10, stk. 5, er begrundet i hensynet til at opretholde sammenhængen i skattesystemet. Der består nemlig en direkte sammenhæng mellem skattefordelen og beskatningen inden for rammerne af den samme beskatningsordning, der berører én og samme skatteyder.

26 Det bemærkes dels, at Den Portugisiske Republiks argument ikke kan ændre ved den kendsgerning, at en fast ejendom, der erhverves i en anden medlemsstat end i Portugal, i lige så høj grad kan tjene til vedvarende beboelse for en skattepligtig person, der tidligere har boet i Portugal. I modsætning til det af de portugisiske myndigheder i det væsentlige anførte gælder desuden, at i en situation, hvor den pågældende faste ejendom er erhvervet for provenuet fra salget i Portugal af den faste ejendom, der er bestemt til beboelse for skatteyderen, træder denne erhvervelse i stedet for den afståede ejendom, og den udfylder i relation til skatteyderens formue en funktion, der er identisk med den, der gjaldt for den oprindelige ejendom.

27 Det fremgår dels af en gennemgang af CIRS's artikel 10, stk. 5, at det i modsætning til det af sagsøgte anførte ikke kan tages for givet, at der er en forbindelse mellem den fordel, der indrømmes skatteyderen, og beskatningen af denne. En fremtidig avancebeskatning forudsætter nemlig, at disse avancer realiseres. Så længe den pågældende erhverver en ny ejendom med henblik på beboelse i Portugal, kan han påberåbe sig skattefritagelsen i henhold til CIRS's artikel 10, stk. 5.

28 Under disse omstændigheder kan de portugisiske myndigheder ikke med føje hævde, at der er en direkte sammenhæng mellem den skattemæssige fordel, der er fastsat i den pågældende nationale bestemmelse, og udligningen af denne fordel ved en bestemt skatteopkrævning.

29 Domstolen har ganske vist anerkendt, at hensynet til at sikre sammenhængen i et

skattesystem kan begrunde en begrænsning af udøvelsen af de grundlæggende friheder, der er sikret ved traktaten. For at et anbringende, der bygger på en sådan begrundelse, kan tages til følge, skal det dog være fastslået, at der foreligger en direkte sammenhæng mellem den pågældende skattemæssige fordel og udligningen af denne fordel ved en bestemt skatteopkrævning (jf. i denne retning Keller Holding-dommen, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis), hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag.

30 Det følger af ovenstående betragtninger, at argumentet, hvorefter de nationale bestemmelser om beskatning af ejendomsavancer er objektivt begrundet i nødvendigheden af at opretholde sammenhængen i skattesystemet, ikke kan tages til følge.

31 Den Portugisiske Republik har desuden gjort gældende, at CIRS's artikel 10, stk. 5, har til formål at sikre beskyttelsen af den skattepligtiges og dennes husstands bopæl, og at bestemmelsen følgelig sikrer den pågældende retten til en bolig, hvilket er påbudt efter forfatningen.

32 Selv hvis det lægges til grund, at en sådant argument kan påberåbes til støtte for en hindring for personers frie bevægelighed, må det fastslås, at betingelsen i CIRS's artikel 10, stk. 5, om, at avancen skal geninvesteres i Portugal, under alle omstændigheder går ud over det, der er nødvendigt for at opnå det formål, der forfølges med bestemmelsen.

33 Såfremt formålet med bestemmelsen er at sikre retten til en bolig, kan dette formål nemlig opnås, uden at det er nødvendigt at fastsætte en betingelse om geninvestering på det nationale område.

34 Hertil har Den Portugisiske Republik ikke desto mindre anført, at en afskaffelse af betingelsen om geninvestering af avancen på det nationale område vil indebære en indirekte finansiering af de øvrige medlemsstaters boligpolitik.

35 Dette argument kan imidlertid – selv hvis det antages, at det er begrundet – ikke godtgøre, at den omtvistede bestemmelse er nødvendig for at opnå det formål, der forfølges hermed. Formålet om at sikre retten til en bolig som nævnt ovenfor i denne doms præmis 31 kan til gengæld lige så vel opnås, hvis den skattepligtige vælger at flytte sin bopæl til en anden medlemsstats område frem for at forblive i Portugal. Den angivelige indirekte finansiering af de øvrige medlemsstaters boligpolitik er følgelig irrelevant henset til det nævnte formål.

36 Da det ikke er blevet godtgjort, at den pågældende nationale bestemmelse, nærmere betegnet CIRS's artikel 10, stk. 5, er begrundet i tvingende almene hensyn, må det konkluderes, at sådanne bestemmelser er i strid med artikel 39 EF og 43 EF.

37 Hvad endelig angår klagepunktet om tilsidesættelse af artikel 18 EF bemærkes, at den samme konklusion af samme årsager gælder for personer, der ikke er erhvervsmæssigt aktive.

38 Kommissionen har dernæst gjort gældende, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i medfør af EØS-aftalens artikel 28 og 31 vedrørende arbejdskraftens frie bevægelighed og etableringsfriheden.

39 Som det præciseres i EØS-aftalens artikel 6, fortolkes dens bestemmelser, i det omfang de indholdsmæssigt er identiske med tilsvarende regler i traktaten og retsakter udstedt i medfør af denne, ved deres gennemførelse og anvendelse i overensstemmelse med de relevante afgørelser, der er truffet af Domstolen forud for tidspunktet for undertegnelsen af aftalen.

40 I øvrigt har såvel Domstolen som EFTA-Domstolen anerkendt, at det er nødvendigt at sørge

for, at de bestemmelser i EØS-aftalen, der i det væsentlige er identiske med bestemmelserne i traktaten, fortolkes ensartet (Keller Holding-dommen, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).

41 I denne forbindelse bemærkes, at forbuddet mod at begrænse arbejdskraftens frie bevægelighed og etableringsfriheden i EØS-aftalens artikel 28 og 31 er identisk med forbuddet i artikel 39 EF og 43 EF.

42 Under disse omstændigheder skal Kommissionens søgsmål anses for begrundet for så vidt angår klagepunktet vedrørende tilsidesættelse af EØS-aftalens bestemmelser om personers frie bevægelighed.

43 Det skal følgelig fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF samt EØS-aftalens artikel 28 og 31, idet den har opretholdt skattebestemmelser, såsom CIRS's artikel 10, stk. 5, hvorefter det for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom beliggende i Portugal.

De frie kapitalbevægelser

44 Kommissionen har endvidere nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 56, stk. 1, EF og EØS-aftalens artikel 41.

45 Da traktatens og EØS-aftalens bestemmelser om personers frie bevægelighed er til hinder for den omtvistede nationale lovgivning, er det uforment at foretage en særskilt prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt de nævnte bestemmelser er i strid med artikel 56, stk. 1, EF og EØS-aftalens artikel 41 vedrørende de frie kapitalbevægelser (jf. analogt dom af 4.6.2002, sag C-483/99, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 4781, præmis 56).

Sagens omkostninger

46 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Portugisiske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Portugisiske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) **Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 18 EF, 39 EF og 43 EF samt artikel 28 og 31 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, idet den har opretholdt skattebestemmelser, såsom artikel 10, stk. 5, i lov om beskatning af fysiske personers indkomst, hvorefter det for fritagelse for beskatning af avancer ved overdragelse mod vederlag af fast ejendom bestemt til vedvarende beboelse for den skattepligtige person eller dennes husstand er en betingelse, at fortjenesten geninvesteres i erhvervelse af fast ejendom beliggende i Portugal.**

2) **Den Portugisiske Republik betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter

* Processprog: portugisisk.